AKATEEMISEN KARJALA-SEURAN VUOSIKERTOMUS 1922

Akateemisen Karjala-Seuran VUOSIKERTOMUS.

1922

I.

SEURAN PERUSTAMINEN JA KEVÄTKAUDEN TOIMINTA.

Akateemisen Karjala-Seuran synty juontaa alkunsa Karjalassa 1921—1922 vuosien vaihteessa käydystä vapaustaistelusta. Jo marraskuussa 1921 alkoi Karjalasta saapua sodan viestejä, jotka herättivät suurta innostusta ja myötätuntoa ylioppilaspiireissä. Vaikka ylioppilaiden aktiivinen osanotto Karjalan vapaustaisteluun olikin mitättömän pieni, oli kuitenkin muutamia yksityisiä, etupäässä karjalaisia ja pohjalaisia ylioppilaita, rientänyt ase kädessä taistelemaan Karjalan puolesta. Karjalaissuomalaiset sotajoukot ehtivätkin valloittaa suurimman osan Vienan valtapitäjistä kunnes sotaonni vuoden vaihteessa muuttui. Itsepintaisesta uhrautuvaisesta puolustuksesta huolimatta oli Karjalan armeijan helmikuun puolivälissä 1922 vihdoin kokonaan vetäydyttävä Suomen rajojen sisäpuolelle. Sydäntä särkevä oli se näky, jonka mukana ollut ylioppilas sai peräännyttäessä kaikkialla nähdä. Sen kansan, jonka kanssa hän oli

yhdessä taistelun käynyt ja yhdessä saavutetuista voitoista riemuinnut, sen kansan kanssa hän nyt tunsi tuskaa ja pistosta rinnassaan. Yhtä vaikealta kuin tuntuu perheen isästä ja äidistä jättää rakas kotinsa vihamiehen raiskattavaksi, yhtä vaikealta tuntui ylioppilaasta luovuttaa koko tämä pyhä maa julmille vainomiehille. Yhdessä koettu kärsimys lujitti heimositeitä, ja taistelun päätyttyä jatkui taistelu kaksinkertaisella innolla — kynä kädessä.

Niitten ylioppilaitten joukossa, jotka riensivät Karjalaan ase kädessä taistelemaan, olivat pohjoispohjalaiset Elias Simelius, K. Määttä ja S. Koro sekä karjalaiset Reino Vähäkallio ja Erkki Räikkönen sekä teknillikan ylioppilas E. Jussila.

Kun Tiirovaaran viestit helmikuun puolivälissä kertoivat Karjalan kohtalokkaan kamppailun päättyneen, ja kun Suomen valtio näytti alussa suhtautuvan välinpitämättömästi karjalaisiin pakolaisiin, oli kärsimyksen ja odotuksen mitta täysi.

Karjalan sodan päätyttyä, helmikuun 22 p:nä 1922 kokoontui Karjalan viime retkellä mukanaolleista ylioppilaista E. Simelius, R. Vähäkallio ja E. Räikkönen Karjalaiseen osakuntaan neuvottelemaan niistä toimenpiteistä, joihin olisi ryhdyttävä. Täällä, Karjalaisessa osakunnassa, lausuttiin Akateemisen Karjala-Seuran syntysanat. Ensimäisenä toimenpiteenä päätettiin kysyä pohjois-pohjalaisten inspehtorilta, prof. I. Leiviskältä, neuvoa ja ohjeita. Samoin päätettiin kääntyä maisteri E. E. Kailan puoleen, jonka uskottiin varmasti antavan toiminnalle tukea. Simelius lu-

pautui hankkimaan rehtejä pohjalaisia tovereitaan työhön mukaan, ja Räikkönen Vähäkallion kanssa ryhtyi toimimaan samaan suuntaan karjalaisten keskuudessa. Innostuksen aikaansaamiseksi ja tovereitten kiinnittämiseksi tähän työhön päätettiin toiminta verhota salaperäisyyden peittoon, sillä uskottiin salaisen toiminnan ainakin alussa vetävän enemmän puoleensa. Tämä ajatus osoittautuikin myöhemmin aivan oikeaksi.

Toinen neuvottelu tapahtui maisteri E. E. Kailan luona paria päivää myöhemmin ja oli Kaila, jolle asiasta kerrottiin, erittäin innostunut siihen. Täällä virisi myöskin kysymys karjalaisten sotilaiden sijoittamisesta maaseudulle töihin ja opetuksen järjestämisestä sen yhteyteen. Myöskin Helsinkiin päätettiin sijoittaa entisiä karjalaisia metsäsissejä ja ryhtyä heitä opettamaan osakunnissa. Tämän johdosta ryhdyttiin hankkimaan jo työpaikkojakin.

Kolmas alustava neuvottelu tapahtui vielä samalla viikolla prof. I. Leiviskän luona. Aloite sai niin voimakasta ja lämmintä myötätuntoa osakseen hänen puoleltaan, että se pieni epäilys, joka vielä oli seuran perustajissa piillyt, hävisi kokonaan.

Innostunein mielin ryhdyttiin heti kokoamaan muutamia tovereita lisää tähän työhön. Karjalaiseen osakuntaan kokoontuikin muutamia päiviä myöhemmin noin kymmenkunta ylioppilasta, joiden joukossa olivat Engelberg, Göös, Hallikorpi, Jussila, Nissinen, Pakaslahti ja Rossander uusina jäseninä. Tämä kokous pidettiin maaliskuun 1 p:nä 1922. Siinä käsitellyt

asiat koskettelivat karjalaisten sijoittamista ja heidän kouluuttamistaan, jonka jälkimäisen olimme jo alunperin ottaneet ohjelmaamme. Vielä on mainittava edellisenä, Kalevalan päivänä, Karjalaisen osakunnan vuosijuhlan jälkeen yöllä kello 3 tienoissa osakunnan huoneistossa pidetty tilapäinen neuvottelukokous, jossa olivat läsnä m. m. majuri P. Talvela ja myöhemmin kokouksen lopulla maisteri K. Hallikorpi, jotka molemmat innostuksella suhtautuivat asiaan.

Näin oli välittömästi Karjalan vapaustaistelun jälkeen syntynyt kaikessa hiljaisuudessa toimintaa Karjalan hyväksi, joka heti alusta alkaen oli erittäin aktiivista, peittyen samalla salaisuuden verhoon. Ennenkuin Ostrobotnian varsinainen perustava kokous pidettiin, toimittiin välipäivinä innokkaasti. E. Räikkönen oli pankinjohtaja Vikstenin kautta saanut sijoitetuksi n. 10 miestä Helsingin ympäristöön töihin. Samoin oli Helsingin kaupungin töihin saatu sijoitetuksi 20 miestä.

Maisteri T. Kaukorannalta saatiin useiden maaseudulla asuvien aktivistien nimet ja osoitteet ja laadittiin luonnos näille lähetettävään kiertokirjelmän, jossa kehoitettiin maaseudun aktivisteja ryhtymään toimenpiteisiin karjalaisten sijoittamiseksi maaseudulle.

Näissä merkeissä kokoonnuttiin sitten sunnuntaina maaliskuun 5 p:nä Ostrobotnialle. Tässä perustavassa kokouksessa olivat entisten lisäksi läsnä Jounela, Matinolli, Merenheimo, Wegelius, Roschier y. m. Samoin oli prof. Leiviskä saa-

punut kokoukseen. Jos helmik. 22 päivän „kolmen miehen neuvottelua" pidämme A.K.-S:n ensimäisenä perustavana kokouksena, on Ostrobotnian maaliskuun 5 päivän kokousta pidettävä A.K.-S:n toisena perustavana kokouksena. Ostrobotnialla toimitettiin myös tärkeimpien virkailijain vaalit. Puheenjohtajaksi valittiin maisteri K. Hallikorpi, sihteeriksi E. Räikkönen ja rahastonhoitajaksi S. Göös. Samalla toimitettiin myös työnjako, jolloin sivistyspuolesta huolehtimaan valittiin E. Simelius, sotilaskasvatuksesta R. Vähäkallio, majotuksesta V. Engelberg ja E. Rossander, propagandasta U. Matinolli ja L. Kyander. Kunniajäseniksi valittiin prof. I. Leiviskä. Seuran nimestä keskusteltiin myöskin, mutta päätettiin tämä kysymys sopivan nimen puutteessa siirtää seuraavaan kokoukseen. Ostrobotnian kokouksessa käsiteltiin vielä miesten sijoituskysymystä ja kokouksessa ilmeni, että 34 karjalaista sotilasta olikin jo saatu sijoitetuksi Helsinkiin ja sen lähimpään ympäristöön. Nämä miehet päätettiin heti tilata pohjoisesta alas Helsinkiin. Samoin päätettiin ryhtyä tarmokkaisiin toimenpiteisiin miesten sijoittamiseksi maaseudulle.

Seuraavassa kokouksessa maaliskuun 9 p:nä päätettiin seuran nimeksi valita Akateeminen Karjala-Seura. Ensimäisen toimintansa suuntasi A.K.-S. tästä lähtien kokonaan karjalaisten pakolaisten sijoitukseen. Innostuttavaan muotoon laadittu salainen kiertokirjelmä herätti voimakasta vastakaikua maaseudulla. Kevätlukukauden kuluessa saatiin yhteensä n.

700:lle karjalaiselle miehelle hankituksi työpaikat. Asianomaiset isännät lupautuivat myöskin pitämään huolta karjalaisten opetuksesta.

Ensin oli aikomuksena sijoittaa näihi työpaikkoihin n. s. „Hyrynsalmen koulun" 400 oppilasta, mutta kun näitä miehiä ei sattuneesta syystä voitukaan käyttää oli turvauduttava muille tahoille. Tällöin käännyttiin Maatalousseurojen Työvälitystoimiston ja suoraan myöskin valtion Pakolaisavustuskeskuksien puoleen. Näiden järjestöjen kautta saatiinkin huomattava määrä miehiä sijoitetuksi, mutta paljon jäi myöskin tilauksia täyttämättä. Mitään tarkempia tietoja ei ole olemassa kuinka suuri osa näistä 700 miehen tilauksesta tuli todella täytetyksi, sillä tilaukset eivät käyneet suoraan A.K.-S. kautta, joka vain oli välittäjänä.

Se voimakas vastakaiku, jota A.K.-S:n toiminta herätti maaseudulla, varsinkin Pohjanmaalla, oli kuitenkin omiaan kannustamaan sen jäseniä yhä uusiin uhrauksiin ja yhä uutterampaan työhön. Erittäin tärkeänä on pidettävä A.K.-S:n Helsinkiin sijoittamien karjalaisten metsäsissien opetusta ja huoltoa. Ensimäiset metsäsissit saapuivat jo maaliskuun puolivälissä Helsinkiin. E. Jussila oli seuran edustajana henkilökohtaisesti käynyt Suomussalmella ja tuonut sieltä 25 karjalaista valiomiestä mukanaan. Vaikka aikomuksena olikin ensin sijoittaa kaikki miehet Helsinkiin töihin ja ryhtyä heitä iltaisin osakunnissa opettamaan, ei yritystä asuntojen puutteen ja monenlaisten käytännöllisten vaikeuksien takia voitu toteuttaa

kuin osittain. Ainoastaan viidelle miehelle onnistuttiin järjestämään asunnot ja opetusta, muut lähetettiin Tuusulaan, jossa Y. Vegelius lupasi järjestää heille työtä ja opetusta. Päivisin olivat Helsinkiin sijoitetut 5 miestä töissä ja iltaisin opetettiin heitä lukemaan ja kirjoittamaan. Karjalaisten opetustyössä osoittivat erikoista uutteruutta neidit A. Schröder ja A. Kariniemi.

Oli erittäin ilahduttavaa nähdä miesten suuri opinhalu ja heidän lahjakkuutensa. Entisten karjalaisten metsäsissien oleskelu H:gissä ja heidän liikustelussa ylioppilastalolla herätti yleistä huomiota ylioppilaspiireissä. Jotakin oli karjalaisten hyväksi tekeillä, mutta mitä, se oli useille ylioppilaille tuntematonta.

Myöhemmin tilattiin uudelleen 20 karjalaista valiomiestä Helsinkiin, mutta näittenkin opetussuunnitelmat epäonnistuivat. Asunnot tosin saatiin miehille hankituiksi, mutta nyt tuli uusi este. Helsingin kaupunki, joka oli luvannut sijoittaa miehet töihin, olikin pakoitettu kommunistilehtien painostuksesta peruuttamaan lupauksensa. Miesten oleskeltua jonkun aikaa Helsingissä lähetettiin heidät R. Vähäkallion saattamina Lapualle, jossa heille oli järjestetty työpaikat ja opetusta.

Karjalaisten oleskelu Helsingissä oli saattanut A.K.-S:n jäsenet läheiseen kosketukseen heidän kanssaan ja täten lujittanut heimoustunnetta. Karjalaisille oli taasen merkityksellistä nähdä Suomen pääkaupunki ja tutustua sen ylioppilasnuorison lämpimään myötätuntoon heitä ja heidän maataan kohtaan.

Vaikka A.K.-S:n kevättoiminta 1922 suuntautuikin etupäässä pakolaisten sijoitukseen maaseudulle, ryhdyttiin jo lukukauden aikana valmistamaan kesätoimintaa. Suunnitelman mukaan aiottiin lähettää 5 kiertävää luennoitsijaa maaseudulle pakolaisten keskuuteen. Luennoitsijain päätehtävänä oli kuitenkin varsinaisen opetustyön järjestäminen pakolaisille. Kun kouluhallitukselta keväällä saatiin 13.000 mk. käytettäväksi tarkoitusta varten voitiin suunnitelma toteuttaa.

Seuran sihteerille E. Räikköselle myönnettiin keväällä huhtikuun alusta toukokuun loppuun vapautta virastaan kiireellisten lukujen takia. Tänä aikana hoiti sihteerin tehtäviä pientä väliaikaa lukuunottamatta R. Vähäkallio.

Kevätkauden huomattavimpana tapahtumana mainittakoon osakuntain välisen Karjala-delegationin sulautuminen A.K.-S:ään. Karjalainen osakunta oli nim. maaliskuun aikana kutsunut osakuntain väliset edustajat koolle saadakseen täten aikaan toimintaa Karjalan hyväksi. Osakuntien edustajat valitsivat 5 miehisen toimikunnan, jolle annettiin täysi toimintavapaus ja johon kuuluivat enemmistönä A.K.-S:n jäsenet. Kun A.K.-S:n ja tämän keskustoimikunnan työ uhkasi käydä ristiin, päätti keskustoimikunta, jonka puheenjohtajana oli maisteri A. Sipilä, kokonaan sulautua A.K.-S:ään. A.K.-S:lle oli tämä toimenpide erittäin merkityksellinen, sillä tällä tavoin tuli se tavallaan virallisestikin edustamaan koko ylioppilasnuorisoa, kaikkia osakuntia, Teknillistä korkeakoulua ja Kauppakorkeakoulua.

A.K.-S:n taloudellinen tila oli ensimäisenä kevätkautena hyvin vaikea. Lahjoituksena oli tosin saatu prof. I. Leiviskältä, Stockmanilta, S. O. K:lta, tohtorinna Hainarilta ja keräyslistojen avulla yhteensä n. 5,000 mk., mutta nämä varat hupenivat melkein kokonaan Helsingissä olevien karjalaisten ylläpitoon, opetukseen ja matkoihin.

Useissa osakunnissa järjestettiin A.K.-S:n kehoituksesta Karjalailtoja. Mitään suurempaa juhlaa ei kuitenkaan toimeenpantu. Seuran jäsenet pitivät kyllä omassa keskuudessaan illanvieton Alppilassa.

II.

KESÄN TOIMINTA.

Innokkaan kevättoiminnan jälkeen hiljeni A.K.-S:n toiminta ulkonaisesti kesän ajaksi. Todellisuudessa toimittiin kuitenkin uutterasti. Kouluhallituksesta saatujen varojen myötävaikutuksella ryhdyttiin kesän alussa toteuttamaan keväällä tehtyä suunnitelmaa. Maa jaettiin viiteen eri piiriin, johon kuhunkin lähetettiin yksi seuran jäsenistä luennoimaan ja järjestämään opetusta karjalaisille. Kun Sisäasiainministeriöstä saatiin kiertäville vapaat rautatiematkat, eivät varsinaiset menot nousseetkaan korkeiksi, joten 13,000 mk. riitti hyvin kirjallisuudenkin hankkimiseen.

Pohjanmaalla toimivat seuran luennoitsijoina ja opetustyön järjestäjinä A. Pakaslahti ja K. Merenheimo, onnistuen mo-

lemmat erittäin hyvin työssään. Y. Wegelius kierteli Hämeessä ja Savossa onnistuen hänkin erinomaisesti. Suurimman työn suoritti kuitenkin neiti V. Pantsar, joka kiersi ensin pari kuukautta Länsi-Suomessa ja myöhemmin R. Vähäkallion ollessa estettynä myöskin Pohjois-Suomessa noin kuukauden ajan. Seuran kiertävät luennoitsijat jakoivat matkallaan runsaasti kirjallisuutta onnistuen matkansa päätehtävässä, opetuksen järjestämisessä, erittäin hyvin. Kaikkiaan tulivat he käyneeksi 87 pitäjässä ja kaupungissa, joutuen näillä matkoillaan kosketuksiin noin 1400 karjalaisen pakolaisen kanssa. Karjalaisille itselleen oli erittäin mieluista, että ylioppilaat muistivat heitä ja kävivät heitä tervehtimässä.

III.

SYYSTOIMINNAN VOIMAKAS NOUSUKAUSI.

Varhainen syyskausi 1922 elettiin Karjalajuhlien merkeissä. Elokuun 27 p:nä järjesti A.K.-S. suuret heimojuhlat Lohjalle, jossa tuhatlukuisen karjalaisen yleisön joukossa nähtiin vieraita aina Kuusamosta saakka. Varsinaisen runsassisältöisen ohjelman puitteisiin, johon sisältyi m. m. karjalaisten esittämät häät, oli ohjelmaan sovitettu urheilukilpailuja y. m. Illalla olivat yhteiset illalliset karjalaisine piiraineen Lohjan kirkonkylässä.

Tuusulassa järjestettiin niinikään A.K.-S:n toimesta Karjalajuhla lokakuun 1

p:nä. Tämä juhla, joka järjestäjänsä Y. Wegeliuksen myötävaikutuksesta onnistui samoin erittäin hyvin, tuotti rahallista voittoa yli 2000 mk.

Varsinkin on huomattava A.K.-S:n toiminta syksyllä karjalaisten sijoittamisessa kansanopistoihin ja Lapuan kouluun. A.K.-S:n kesäkiertäjät olivat tässä suhteessa suorittaneet arvokkaan työn valikoidessaan matkansa varrella sopivimmat karjalaiset opin teille. Kansanopistoihin tuli täten A.K.-S:n toimesta ja Kouluhallituksen kustannuksella sijoitetuksi noin 50 ja Lapuan kouluun 14 karjalaista.

Jo edellisenä keväänä syntynyt ajatus Karjala-aiheisten postikorttien painattamisesta, jota ei silloin varojen puutteen takia voitu toteuttaa, otettiin syksyllä uudelleen esille. Syyskuun alussa tilattiin 50,000 Karjala-aiheista postikorttia, joiden kappalehinta määrättiin 2 mk:si. Korttien vaatimattomasta asusta huolimatta saatiin ne syksyn kuluessa etupäässä koulujen myötävaikutuksella myydyiksi. Huomattava määrä näitä kortteja jaettiin kuitenkin lahjaksi karjalaisille. Paitsi rahallista tulosta on tietenkin näiden korttien propagandamerkitys sangen huomattava.

Seuran sisäistä toimintaa ryhdyttiin syksyllä myöskin järjestämään. E. Simelius valittiin A.K.-S:n varapuheenjohtajaksi. Samaan aikaan ryhdyttiin seuralle laatimaan sääntöjä, jotka syksyn kuluessa valmistuivatkin. Näin ollen voitiin A.K.-S. joulukuussa rekisteröidä virallisesti. Työtä oli edellisen kevään ja kesän jälkeen kerääntynyt niin runsaasti, että sihteerille

kävi mahdottomaksi yksin hoitaa seuran asioita. Tämän takia palkattiin seuralle vakituinen kanslisti. Seuran toiminnan laajentamisen takia kävi myöskin välttämättömäksi oman huoneuston hankkiminen. Ensin vuokrattiin syyskuussa pienempi huone Erottaja 4:ssä ja myöhemmin lisäksi toinenkin hiukan suurempi huone. Konttorikaluston hankkimiseksi ryhdyttiin samoin ripeään toimintaan. Syksyn kuluessa saatiinkin lahjoituksina tarvittavat pöydät, kaapit, lamput, kirjoituskone, monistuskone y. m. helsinkiläisiltä suurliikkeiltä. Näitten suurten sisäisten järjestelytoimenpiteiden avulla pääsi seuran toiminta vankalle ja lujalle pohjalle.

Niitten monien suurten ja huomattavien alotteiden joukossa, joihin täten saatettiin ryhtyä, mainittakoon vain muutamia tärkeimpiä: Oppikoulujen edustajat kutsuttiin joulukuun alussa Helsinkiin ja saatiin tämän toimenpiteen myötävaikutuksesta perustetuksi oppikouluihin erikoisia Karjala-Seuroja, jotka toimivat A.K.-S:n alaosastoina. Kun laskee helmikuun alussa 1923 pidetyn tyttöoppilaiden kokouksen seurauksesta perustetut Karjala-Seurat mukaan, nousee A.K.-S:n alaosastojen lukumäärä oppikouluissa noin 75:een. Mikä huomattava tekijä tämä on A. K.-S:n toiminnassa ja Karjalan asian palveluksessa, on luonnostaan selvä.

Kirjaston hankkimiseksi käännyttiin syksyllä eri kustannusyhtiöiden puoleen, joilta lahjoituksina saatiin runsaasti heimo- ja vapaussotakirjallisuutta, kohoten kirjojen lukumäärä nykyään jo satoihin. Tämä pienempi kirjasto on hyvänä pohja-

na suuremman ja täydellisemmän kirjaston järjestämiselle. Kirjaston päätarkoituksena tulee olemaan seuran jäsenten tutustuttaminen Karjalaan ja Inkeriin.

Historialliselta kannalta erittäin huomattavana on pidettävä Karjalan ja Inkerin retkillä otettujen valokuvien kokoamista ja järjestämistä, johon A.K.-S. syksyllä ryhtyi. Kun Karjalan ja Inkerin vapaustaistelun historiaa tulevaisuudessa ryhdytään kirjoittamaan, on tällaisella laajalla valokuvakokoelmalla huomattava merkitys.

Osakunnissa järjestettiin A.K.-S:n kehoituksesta syksyn kuluessa Karjalailtoja, ollen tämä todistuksena A.K.-S:n saavuttamasta auktoriteetista ja ylioppilasnuorison heräävästä harrastuksesta Karjalan kysymystä kohtaan.

Juhlien järjestelyssä muodostui kuitenkin huippukohdaksi itsenäisyyspäivänä Kansallisteatterissa pidetty suuri Heimojuhla. Kansallisteatterin arvokas ohjelma oli houkutellut salin täyteen yleisöä. Lähtemättä lähemmin selostamaan tätä juhlaa, mainittakoon vain, että sen valmistelut veivät runsaasti A.K.-S:n aikaa ja vaativat kärsivällisyyttä ja huolellista järjestelyä. Puhdas tulo Kansallisteatterin juhlasta nousi yli 5,000 mk:n, mutta oli tästä summasta 2,000 mk luovutettava juhlan järjestelyssä mukana olleelle Inkerin Liitolle. Kansallisteatterin juhlasta välittömästi johtui, että A.K.-S:lle saatiin hankituksi arvokas heimotaisteluja esittävä varjokuvakokoelma, jota Kansallisteatterin juhlan jälkeen on ahkerasti käytetty monenlaisissa tilaisuuksissa.

Kansallisteatteriin järjestämänsä erittäin arvokkaan juhlan johdosta sai A.K.-S. lopullisesti vakiinnutettua nimensä laajemmissa kansalaispiireissä. Tämän juhlan jälkikaikuina mainittakoon, että samalla kuin porvarilliset lehdet lausuivat mitä parhaimpia arvosteluja siitä, hyökkäsivät vasemmistolehdet ankarasti sen kimppuun, mainiten m.m. muutamia ohjelman suorittajia „huimapäisiksi vapaussankareiksi" ja kirjoitellen pitkiä purevia arvosteluja juhlassa pidetyistä puheista, varsinkin erikoisesti hyökäten E. Simeliuksen pitämän puheen kimppuun.

Naisosaston perustaminen kuului syksyn huomattavimpiin tapahtumiin. Neiti V. Pantsarin erikoisen innokkaan ja kiitosta ansaitsevan toiminnan johdosta on A.K.-S:n naisosasto saanut suuria aikaan järjestäen pakolaisille ompelutyötä Pohjois-Suomessa, jakaen pakolaisille joululahjoja ja järjestäen suuret myyjäiset Ylioppilastalolle viime joulukuussa. Naisosasto, johon kuuluu noin 30 jäsentä ja joka on toiminut aivan itsenäisesti, on todellakin osoittanut suurenmoista intoa ja uhrautuvaisuutta. Viimeisenä toimenpiteenä on naisosasto ryhtynyt järjestämään suuria arpajaisia Helsinkiin.

Kaikkein tärkeimmäksi muodostui kuitenkin syksyn toiminnassa puolen miljoonan Karjala- ja Inkeriaiheisen postikortin tilaus Saksasta. E. Räikkönen kävi seuran edustajana tilaamassa kortit Leipzigissä. Kortit ovat ulkoasultaan ja paperinsa puolesta ensiluokkaisia. Korttien levittämiseen suhteen on ryhdytty tarmokkaisiin toimenpitesiin. Yhteensä tulee

noin 6,000 kiertokirjelmää lähetettäväksi eri järjestöille ja oppilaitoksille, joten korttien leviämistä on pidettävä taattuna.

Sihteerin oleskellessa joulun aikaan Saksassa hoiti hänen tehtäviään A. Pakaslahti.

Helmikuun alussa kävivät A.K.-S:n edustajat A. Pakaslahti ja L. Raunio Eestissä, toimeenpannen Karjala-juhlia sekä Tallinnassa että Tartossa ja esittäen niissä varjokuvia heimotaisteluista. Tartossa joutuivat Pakaslahti ja Raunio kosketuksiin „24:nda veebruaariklubin" kanssa, joka toimii A. K.- S:n hengessä ja periaatteiden mukaan Eestissä. Samoin keskustelivat Pakaslahti ja Raunio alustavasti kustannusliikkeiden kanssa postikorttien ja Karjala-Inkeri- kirjallisuuden kääntämisestä eestiksi. Vastaanotto Eestissä oli kaikkialla ollut erittäin sydämellinen.

Kun A.K.-S:n säännöt olivat marraskuussa 1922 valmistuneet, toimitettiin marraskuun 12 p:nä asianomaiset vaalit ja seura perustettiin virallisesti. Puheenjohtajaksi valittiin edelleenkin K. Hallikorpi, varapuheenjohtajaksi E. Simelius, sihteeriksi E. Räikkönen ja johtokuntaan R. Vähäkallio, L. Nissinen, A. Pakaslahti ja L. Raunio, sekä varalle U. Matinolli ja Y. Wegelius. Tilintarkastajiksi valittiin E. Jounela ja Y. Roschier, sekä varalle T. Kittelä.

Taloudellisesta puolesta mainittakoon konttorikalustolahjoitusten lisäksi Itä-Karjalan Avustuskeskuksen lahjoittama 5,000: — mk ja erään tuntemattoman A. K.- S:n jäsenen tekemä inkeriläisten postimerkkien lahjoitus, joiden rahallinen arvo nousee noin 10,000 mk:aan, sekä

Erkki Räikkösen kirjastaan „Metsäsissien parissa" tulevan voiton luovuttaminen A.K.-S:lle, jonka viimemainitun lahjoituksen arvo nousee 3,750 mk:aan.

Akateemisen Karjala-Seuran jäsenluku on vuoden kuluessa kasvanut hiukan yli 60:n. Naisosasto mukaan luettuna kohoaa seuran jäsenluku noin 100:aan henkeen.

Se voima, joka on niin lujasti liittänyt A.K.-S:n jäsenet toisiinsa ja saanut heidät harvinaisella innokkuudella toimimaan Karjalan ja Inkerin hyväksi, on syvä Isänmaanrakkaus, taisteluissa veljesheimojen kanssa solmitut verisiteet ja vannoutunut viha Isänmaan ja Karjala-Inkerin ikuista vihollista, ryssää vastaan.

Jokaista A.K.-S:n jäsentä elähdyttää luja usko Suomen tulevaan suuruuteen ja tämä usko on niin luja ja voimakas, että se kerran tulee varmasti murtamaan kaikki kahleet ja luomaan Suur-Suomen.

Helsingissä helmikuun 22 p:nä 1923.

Erkki Räikkönen.

HELSINKI 1923
JUUSELA & LEVÄNEN O. Y.
KIRJAPAINO JA
KIRJANSITOMO